

TEHNICI CAD PROIECT

Circuit de reglare al nivelului apei dintr-un rezervor

Facultatea: Electronică, Telecomunicații și Tehnologia Informației (ETTI UTCN)

Nume student: Lupu Miruna

Grupa și seria: 2121 A

Îndrumători: Prof. Dr. Ing. Pop Ovidiu Aurel și Drd. Ing. Ilieș Adelina Ioana

CUPRINS

1.	1	1 6
2.	Schema bloc a circuitului	
3. 4.	Schema electrică a circuitului	1 6
4.	1	1 0
	4.1. Senzorul de nivel – Oglinda de curent	pag. 6
	4.2. Repetorul de tensiune	pag. 8
	4.3. A.O. Diferențial	pag. 9
	4.3.1. Divizorul de tensiune A.O	pag. 11
	4.4. Comparatorul inversor	pag. 12
	4.4.1 Divizorul de tensiune C	pag. 14
	4.5. LED-UL	pag. 15
	4.6. Releul	pag. 17
5.	Simulari	pag. 18
	5.1. Senzorul de nivel – Oglinda de curent	pag. 18
	5.2. Repetorul de tensiune	pag. 20
	5.3. A.O. Diferențial	pag. 21
	5.3.1. Divizorul de tensiune A.O	pag. 22
	5.4. Comparatorul inversor	pag. 23
	5.4.1 Divizorul de tensiune C	pag. 25
	5.5. LED-UL	pag. 26
6.	Analize statice	pag. 27
	6.1. Analiza Monte-Carlo	pag. 27
	6.2. Analiza Worst-Case	pag. 30
7.	Notițe	pag. 32
8.	Bibliografie	pag. 33

1. Date de proiectare

Circuit de reglare al nivelului apei dintr-un rezervor

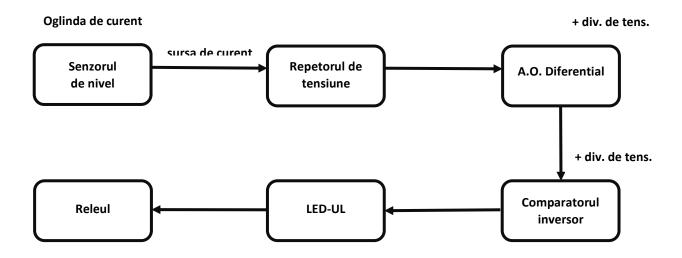
Să se proiecteze un sistem de control al nivelului de apă dintr-un rezervor. Știind că senzorul de nivel folosit poate să măsoare nivelul de lichid liniar, valoarea maximă fiind specificată în tabel coloana E, sistemul se va proiecta astfel încât nivelul din rezervor să se mențină în intervalul specificat în coloana F. Senzorul de nivel se va polariza în curent. Variația liniară a rezistenței electrice a senzorului cu nivelul de lichid este specificată în coloana G și trebuie convertită într-o variație de tensiune în domeniul [0 – (Vcc-2V)]. În rezervor, nivelul de apă este menținut în domeniul specificat cu ajutorul unei pompe comandată de un comparator și un releu electromagnetic. Ansamblul pompă – releu se va modela cu ajutorul unui rezistor. Starea pompei (pornit/oprit) este semnalizată de un LED având culoarea specificată în tabel.

Specificatii proiectare	Nivel maxim de măsură [cm]	Domeniul nivelului de lichid din rezervor [cm]	Rezistența senzorului [Ω]	vcc [v]	Culoare LED de semnalizare
11 Lupu Miruna	500	100-400	35k - 15k	17	portocaliu

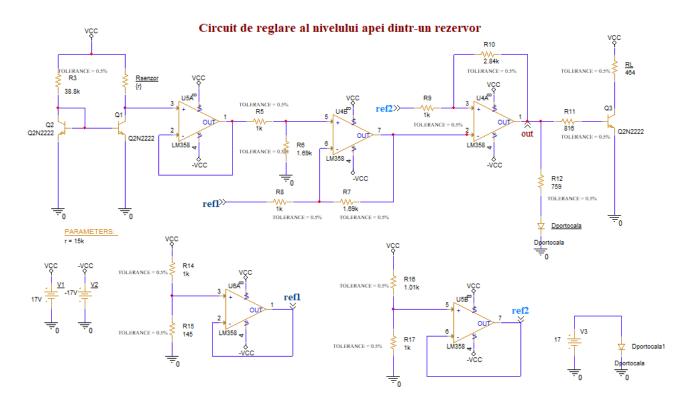
2. Schema bloc a circuitului

3. Schema electrică a circuitului

VCC = 17V

Nivel maxim de masura [cm] = 500

Domeniul nivelului de lichid din rezervor [cm] = 100-400

Rezisten?a senzorului [O] = 35k - 15k

Culoare LED de semnalizare = portocaliu

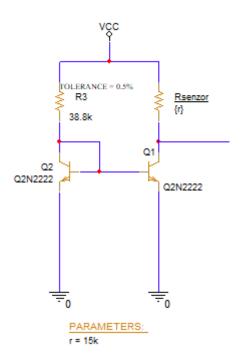
Title	Circuit de reglare al nivelului apei dintr-un rezervor	
Size A	Document Number	Re

4. Date de proiectare

4.1. Senzorul de nivel – Oglinda de curent

O oglindă de curent este un element esențial în circuitul de reglare al nivelului apei dintr-un rezervor. Aceasta are rolul de a menține un curent constant prin intermediul unui senzor de nivel și a unui comparator. Totodată, oglinda de curent permite menținerea unui curent constant, independent de variațiile în alimentarea circuitului sau în condițiile externe. Acest lucru este important pentru a obține măsurători precise și pentru a asigura o reglare constantă a nivelului apei.

Tensiunea Vce de aproximativ 2-3V este în general un prag adecvat pentru a asigura funcționarea tranzistoarelor în regiunea activă. În ecuația (1) vom determina curentul maxim ce trece prin oglindă:

$$I_{max} = \frac{V_{CC} - V_{CE}}{R_{Senzor-max}} = \frac{V_{CC} - 2V}{R_{Senzor-max}} = \frac{17V - 2V}{35k\Omega} = \frac{15V}{35k\Omega} = 0.42mA$$
 (1.1)

$$V_{CC} = V_{R3} + V_{BE} = 17V$$
 (1.2)

Astfel, vom afla rezistența în ecuația (1.3):

$$R_3 = \frac{V_{CC} - V_{BE}}{I_{max}} = \frac{17V - 0.7V}{0.42mA} = \frac{16.3V}{0.42mA} = 38.8k\Omega$$
 (1.3)

În ecuațiile (1.4) și (1.5) vom determina intervalul tensiunii de ieșire Vout1:

$$V_{out1-max} = V_{CC} - I_{max} \cdot R_{senzor-min} = 17V - 0.42mA \cdot 15k\Omega = 17V - 6.3V = 10.7V (1.4)$$

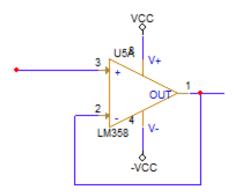
$$V_{out1-min} = V_{CC} - I_{max} \cdot R_{senzor-max} = 17V - 0.42mA \cdot 35k\Omega = 17V - 14.7V = 2.3V (1.5)$$

$$\Rightarrow V_{out1} \in [2.3V; 10.7V]$$

4.2. Repetorul de tensiune

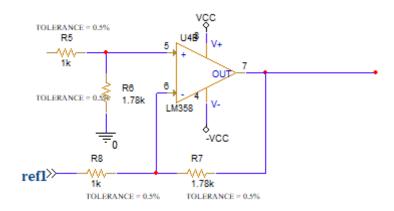

În ansamblu, repetorul de tensiune are rolul de a amplifica, compara, controla și menține stabilitatea circuitului de reglare al nivelului apei într-un rezervor. Prin intermediul acestui component, se realizează măsurarea, reglarea și controlul nivelului apei pentru a asigura un funcționament eficient și sigur al sistemului.

4.3. A.O. Diferențial

A.O. diferențial amplifică diferența de tensiune dintre semnalele provenite de la senzorul de nivel al apei. Prin amplificarea diferențială, acesta permite o măsurare mai precisă și sensibilă a variației nivelului apei în rezervor. De obicei, semnalul de ieșire al senzorului de nivel este de amplitudine mică, iar A.O. diferențial amplifică această diferență de tensiune pentru a fi utilizată în etapele ulterioare ale circuitului.

Totodată, poate fi utilizat pentru a compara diferența de tensiune amplificată cu o valoare de referință prestabilită. Aceasta permite detectarea și cuantificarea diferenței dintre nivelul actual al apei și nivelul dorit. Pe baza acestei diferențe, se pot iniția acțiuni de reglare pentru a menține nivelul apei în intervalul dorit.

În primul rând, după cum ne spune cerința, trebuie să extindem domeniul la 0 - (Vcc-2V)]:

$$V_{out1} \in [2,3V; 10,7V] \rightarrow extindem V_{out2} \in [0V; 15V]$$
 (2.1)

$$V_{out2} = V_{out1} + V_{ref} = \frac{R6}{R6 + R5} \cdot \left(1 + \frac{R7}{R8}\right) \cdot V_{out1} - \frac{R7}{R8} \cdot V_{ref}$$
 (2.2)

alegem:
$$R_5 = R_8 \ R_6 = R_7$$
 (2.3)

$$Din \, relația \, (2.3) \Rightarrow V_{out2} = \frac{R7}{R8} \cdot \left(V_{out1} - V_{ref}\right) \, (2.4)$$

$$\begin{array}{l} v_{out1-\min} = 2.3V \\ v_{out2-min} = 0V \end{array} \Rightarrow din \ (2.4) \colon V_{out1} - V_{ref} = \ 0V \ \Rightarrow \ V_{ref} = \ 2.3V \ \ (2.5) \end{array}$$

alegem:
$$R_5 = R_8 = 1k\Omega$$
 (2.6)

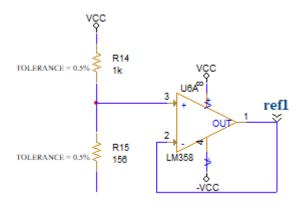
$$\Rightarrow \frac{R7}{R8} = \frac{V_{out2-max}}{V_{out1-max} - V_{ref}} = \frac{15V}{10.7V - 2.3V} = \frac{15V}{8.4V} = 1.78 (2.7)$$

$$din\,relația\,(2.6)\, si\,(2.7) \,\Rightarrow\, R_7 =\, R_8\cdot 1{,}78 \,\Rightarrow\, R7 = 1{,}78k\Omega \,=\, R6 \quad (2.8)$$

4.3.1. Divizorul de tensiune A.O.

$$V_{ref} = \frac{R_{14}}{R_{14} + R_{15}} \cdot V_{CC} = 2.3V$$

$$\frac{R_{14}}{R_{14} + R_{15}} = \frac{V_{ref}}{V_{CC}} = \frac{2.3 V}{17V} = 0.135 (3.1)$$

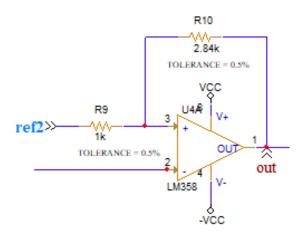
$$din\,relația\,(3.1)\,\Rightarrow\, \begin{smallmatrix} R_{14} = 1k\Omega\\ R_{15} = 156\Omega \end{smallmatrix}$$

Prin urmare, divizorul de tensiune joacă un rol esențial în circuitul de reglare al nivelului apei, furnizând un nivel de referință adecvat și adaptând semnalul de intrare la intervalul de tensiune dorit pentru amplificatorul operațional diferențial. Aceasta ajută la obținerea unei funcționări corecte și precise a sistemului de reglare al nivelului apei din rezervor.

4.4. Comparatorul inversor

Comparatorul inversor are un rol important într-un circuit de reglare al nivelului apei dintr-un rezervor. Acesta îndeplinește următoarele funcții:

- Compararea nivelului apei: Comparatorul inversor compară nivelul apei măsurat cu o valoare de referință prestabilită. Semnalul de intrare provine de obicei de la un senzor de nivel al apei, iar valoarea de referință poate fi stabilită pentru a indica nivelul dorit sau pragul de alarmă.
- Generarea semnalului de control: Comparatorul inversor generează un semnal de control pe baza rezultatului comparației. Dacă nivelul apei este mai mare decât valoarea de referință, semnalul de control va indica oprirea sau reducerea unei pompe sau a unui sistem de alimentare cu apă. În caz contrar, semnalul de control va declanșa pornirea sau creșterea fluxului de apă pentru a menține nivelul dorit în rezervor.
- Protecția împotriva depășirii nivelului: Comparatorul inversor poate fi utilizat pentru a monitoriza nivelul maxim al apei din rezervor. Atunci când nivelul apei atinge sau depășește această valoare, semnalul de control generat de comparator poate declanșa oprirea completă a alimentării cu apă sau poate activa un sistem de evacuare a apei pentru a preveni supraumplerea sau scurgerile.

În concluzie, comparatorul inversor este esențial în circuitul de reglare al nivelului apei, furnizând comparația și semnalul de control necesare pentru a menține nivelul dorit în rezervor. Prin intermediul acestuia, se poate realiza un control precis și eficient al fluxului de apă și se poate asigura funcționarea optimă a sistemului de reglare al nivelului apei.

În primul rând, vom calcula pragurile comparatorului, folosind regula de trei simplă:

100 cm
$$V_{PJ}$$
 (4.1)
500 cm $V_{CC} - 2V$

$$din(4.1) \Rightarrow V_{PJ} = \frac{(V_{CC} - 2V) \cdot 100cm}{500cm} = \frac{15V}{5} = 3V \quad (4.2)$$

$$400 cm \dots V_{PS}$$
 (4.3)
 $500 cm \dots V_{CC} - 2V$

$$din(4.3) \Rightarrow V_{PS} = \frac{(V_{CC} - 2V) \cdot 400cm}{500cm} = \frac{4 \cdot 15V}{5} = 12V (4.4)$$

$$V_{PJ} = \frac{R_9}{R_9 + R_{10}} \cdot (-V_{CC}) + \frac{R_{10}}{R_9 + R_{10}} \cdot V_{ref}$$
 (4.5)

$$V_{PS} = \frac{R_9}{R_9 + R_{10}} \cdot (+V_{CC}) + \frac{R_{10}}{R_9 + R_{10}} \cdot V_{ref}$$
 (4.6)

Dacă scădem relațiile (4.6) și (4.5), vom obține:

$$V_{PS} - V_{PJ} = \frac{2 \cdot R_9}{R_9 + R_{10}} \cdot V_{CC} \quad (4.7)$$

$$\Rightarrow 12V - 3V = \frac{2 \cdot R_9}{R_9 + R_{10}} \cdot 17V$$

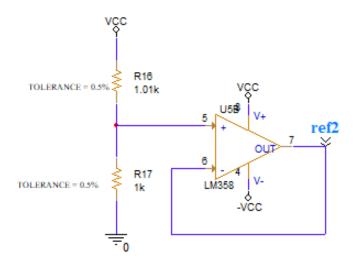
$$\Rightarrow \frac{R_9}{R_9 + R_{10}} = \frac{9V}{2 \cdot 17V} = \frac{9V}{34V} = 0.26 \quad (4.8)$$

Alegem $R_9 = 1k\Omega \implies R_{10} = 2.84k\Omega$

4.4.1 Divizorul de tensiune C.

Furnizează un nivel de referință adecvat, adaptând intervalul de tensiune și ajustând sensibilitatea comparatorului. Aceasta contribuie la asigurarea unui control precis și eficient al nivelului apei în rezervor și la funcționarea corectă a întregului sistem de reglare.

Dacă adunăm relațiile (4.6) și (4.5), vom obține tensiunea de referința:

$$V_{PS} + V_{PJ} = \frac{2 \cdot R_{10}}{R_9 + R_{10}} \cdot V_{ref} \quad (5.1)$$

$$\Rightarrow V_{ref} = \frac{V_{PS} + V_{PJ}}{2 \cdot \frac{R_{10}}{R_9 + R_{10}}} = \frac{12V + 3V}{2 \cdot \frac{2,84k\Omega}{3,84k\Omega}} = \frac{15V}{1,47} = 10,2V \quad (5.2)$$

Acum urmează să calculăm rezistențele divizorului de tensiune, astfel:

$$V_{ref} = \frac{R_{17}}{R_{17} + R_{16}} \cdot V_{CC} \implies \frac{R_{17}}{R_{17} + R_{16}} = \frac{V_{ref}}{V_{CC}} = \frac{10,2V}{17V} = 0,6 \quad (5.3)$$

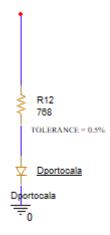
$$alegem R_{17} = 1k\Omega \implies R_{16} = 666,67\Omega \quad (5.4)$$

Din cauza erorilor de simulare, vom alege: $R_{16} = 1.01k\Omega$ (5.5)

4.5. LED-UL

LED-ul are un rol multifuncțional într-un circuit de reglare al nivelului apei dintr-un rezervor, asigurând indicarea vizuală a nivelului apei, semnalizarea alarmelor, verificarea funcționării circuitului și economisirea energiei. Prin intermediul LED-urilor, se poate asigura monitorizarea eficientă și intuitivă a nivelului apei și se poate contribui la funcționarea corectă și sigură a sistemului de reglare.

Calcularea rezistenței:

$$R_{12} = \frac{V_{CC} - V_{LED}}{I_{LED}} \tag{6.1}$$

Pentru determinarea tensiunii și a curentului din LED, ne vom folosi de fișa de catalog a LEDului portocaliu de la Multicomp [5]:

Parameter	Symbol	Minimum	Typical	Maximum	Unit	Test
Luminous Intensity	lv	-	9.8	-	mcd	I _f = 20mA
Peak Emission Wavelength	λP	-	635	-	nm	Measurement at Peak
Dominant Wavelength	λD	-	625	-		I _f = 20mA-
Operating Voltage	V _{dd}	3	5	10	V	-
Blinking Frequency	F _{blk}	2	2.4	2.8	Hz	-
Reverse Current	lR	-	-	100	μA	V _R = 5V

Figura 1. Electrical/Optical Characteristics at Ta = 25°C

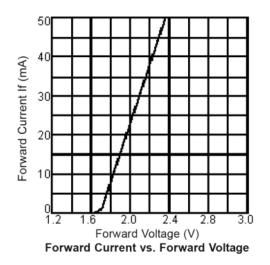

Figura 2. Orange (GaAsP/CaP λ P = 635nm)

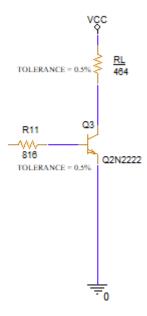
Astfel, din (6.1)
$$\Rightarrow R_{12} = \frac{17V - 1,65V}{20mA} = \frac{15,35V}{20mA}$$

= 767,5\Omega \cdot 768\Omega (valoare standardizat\vec{a}) (6.2)

4.6. Releul

Releul poate fi utilizat pentru a controla funcționarea pompei care adaugă sau elimină apă în rezervor. Atunci când nivelul apei scade sub un prag minim sau depășește un prag maxim, releul poate comanda pornirea sau oprirea pompei în funcție de necesități. Acest lucru asigură menținerea nivelului optim al apei în rezervor și evitarea unor probleme cum ar fi supraîncărcarea sau golirea rezervorului.

Rezistența R11 are un rol de protecție și se calculează astfel:

$$R_{11} = \frac{V_{CC} - V_{BE}}{I_{LED}} = \frac{17V - 0.7V}{20mA} = \frac{16.3V}{20mA} = 815\Omega \sim 816\Omega \ (valoare \, stadardizată) \ (7.1)$$

Pentru valoarea rezistenței a releului, am căutat un releu electromagnetic ce poate îngloba 17V (V_{CC}-ul). Astfel, am găsit un releu electromagnetic de 24V cu o rezistență a bobinei de 465 de ohmi. [6]

5. Simulari

5.1. Senzorul de nivel – Oglinda de curent

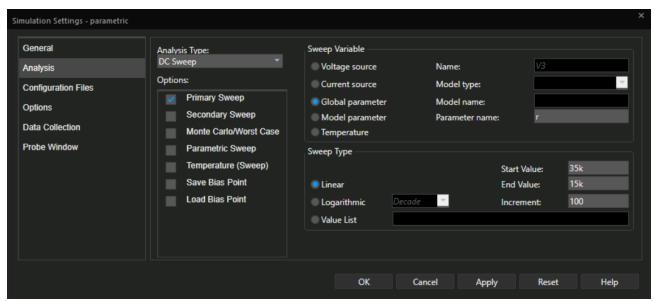

Figura 3. Setarea simularii

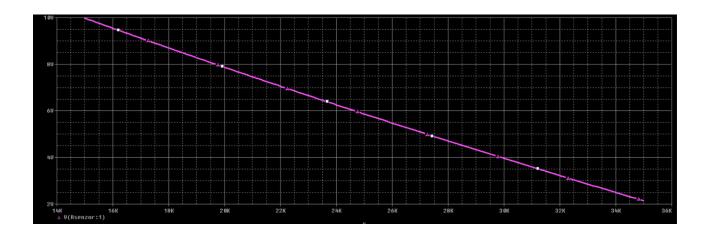

Figura 4. Variația liniară a tensiunii în funcție de parametrul global "r"

 $V_{out1} \in [2,3 \, V; \, 10,7 \, V] \, de \, la \, punctele \, (1.4), \, (1.5)$

5.2. Repetorul de tensiune

Vom folosi aceeași analiză parametrică și vom obține următoarea simulare:

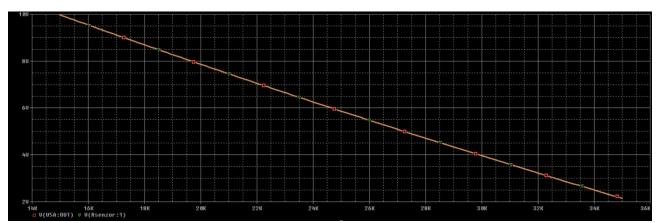

Figura 5. Variația tensiunii în repetor

Putem observa că tensiunea care va intra în repetor va fi aceeași cu cea care iese din acesta.

5.3. A.O. Diferențial

Vom folosi aceeași analiză parametrică și vom obține următoarea simulare:

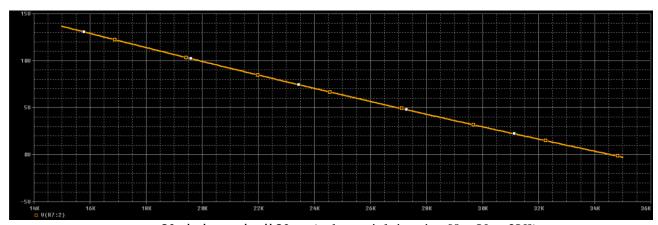

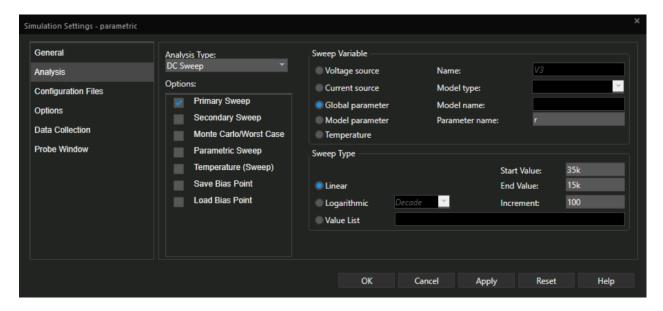
Figura 6. Variația tensiunii V_{out2} (a domeniului extins $[0-V_{CC}-2V]$)

Conform $V_{out1} \in [2,3V\,;\,10,7\,V] \rightarrow extindem\ V_{out2} \in [0V\,;\,15V]\ (2.1)$

5.3.1. Divizorul de tensiune A.O.

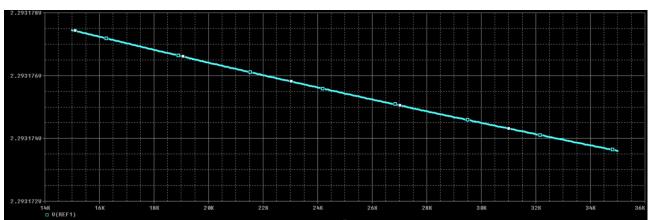

Figura 7. Tensiunea de referința de la ieșirea divizorului de tensiune

Amintim:
$$V_{ref} = \frac{R_{14}}{R_{14} + R_{15}} \cdot V_{CC} = 2.3V$$

5.4. Comparatorul inversor

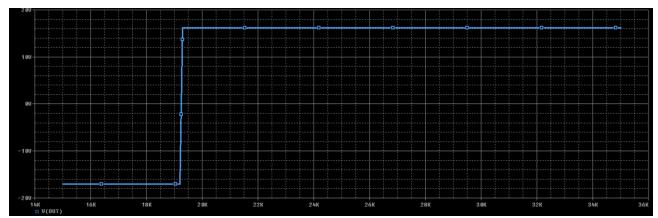
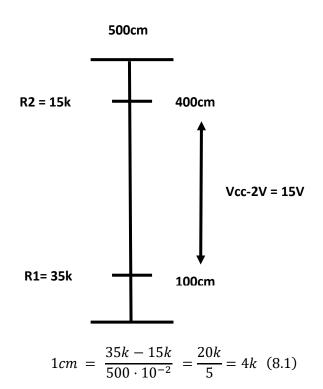
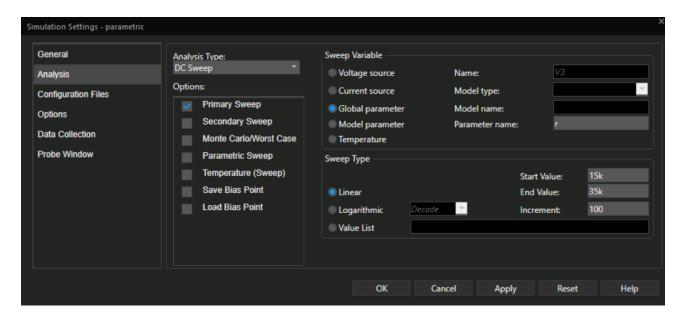

Figura 8. Bascularea de la -VCC la +VCC la valoarea rezistenței Rshigh

Verificare:

$$R_{s_{high}} = 35k\Omega - 4k \cdot 400cm = 19k\Omega \sim 19.172k\Omega (simulare)$$
 (8.2)

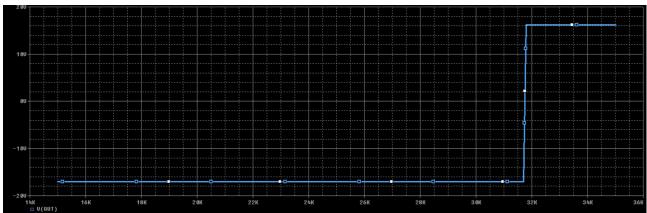

Figura 9. Bascularea de la -VCC la +VCC la valoarea rezistenței Rs_{low}

Verificare:

$$R_{S_{low}} = 35k\Omega - 4k \cdot 100cm = 31k\Omega \sim 31.75k\Omega (simulare)$$
 (8.3)

5.4.1 Divizorul de tensiune C.

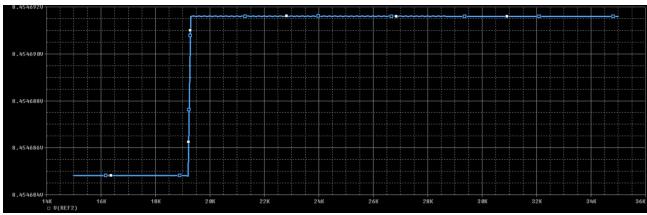

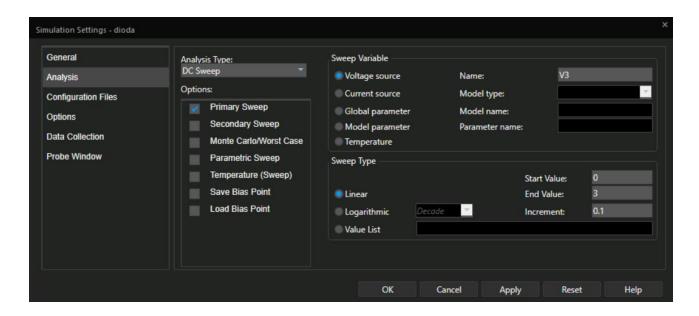
Figura 10. Tensiunea de referința de la ieșirea divizorului de tensiune

Datorită faptului că am modificat rezistența R_{16} cu una mai mare, tensiunea de referință va fi modificată și ea și nu va ajunge până la 10,2V.

4.5. LED-UL

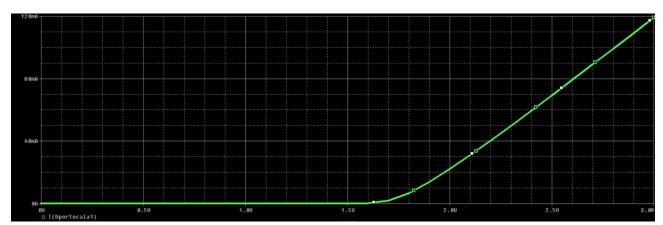

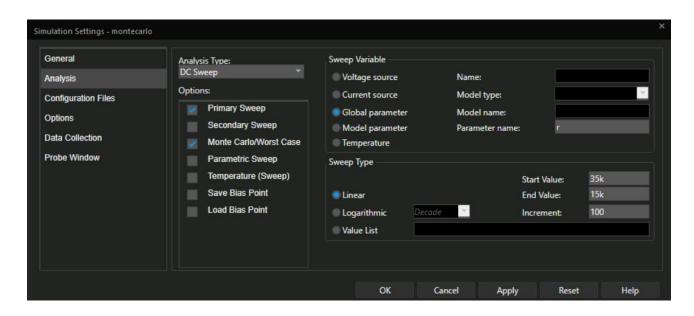
Figura 11. Variația curentului în funcție de tensiunea aplicată diodei.

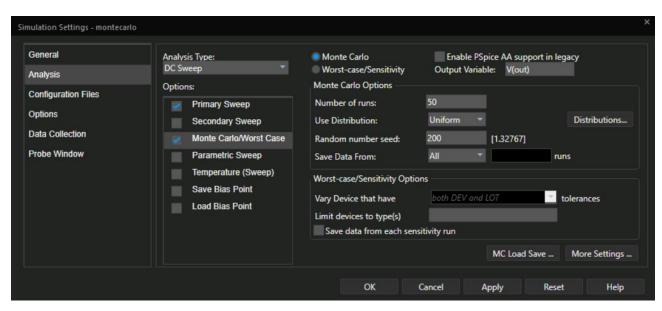

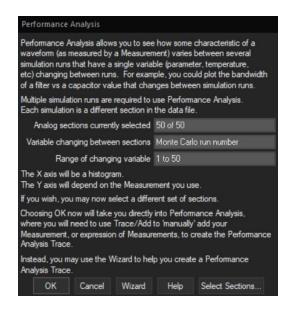

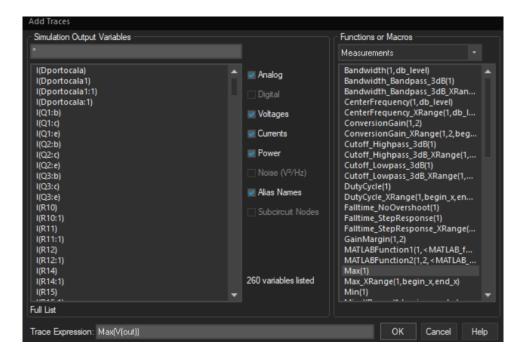
6. Analize statice

6.1. Analiza Monte-Carlo

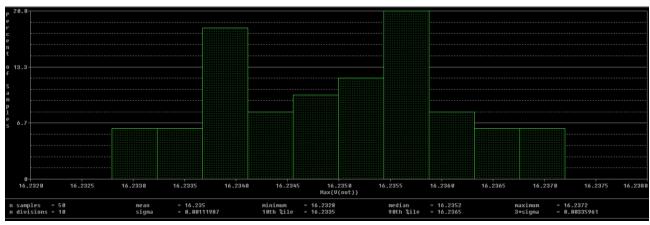

Figura 12. Analiza Monte Carlo

În analiza Monte Carlo ar trebui să observăm variabilitatea rezultatelor în funcție de variația parametrilor, distribuția rezultatelor și sensibilitatea circuitului la aceste variații.

6.2. Analiza Worst-Case

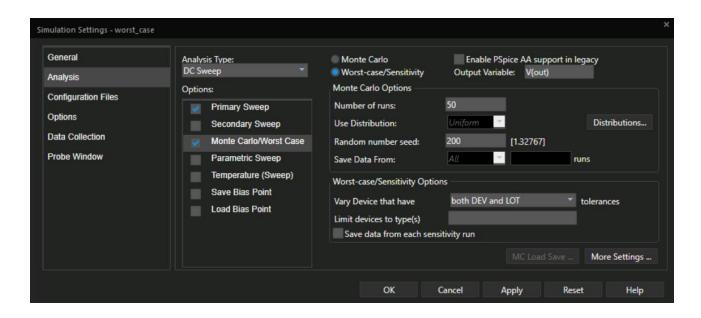

Figura 13. Analiza Worst-Case

Analiza Worst-Casel este importantă pentru a ne asigura că sistemul sau algoritmul nostru poate face față tuturor scenariilor posibile și nu va întâmpina probleme majore în condiții extreme.

De asemenea, ne permite să identificăm și să îmbunătățim punctele slabe ale sistemului pentru a asigura o funcționare mai eficientă și fiabilă.

7. Notițe

- Am folosit tranzistorul Q2N2222 deoarece este un tranzistor bipolar de tip NPN, unul dintre
 cele mai populare și larg disponibile tranzistoare pe piață, are specificații tehnice bune, cum
 ar fi curentul maxim de colector, curentul de bază, tensiunea maximă colector-emitor și
 frecvența maximă de tranziție, și are un preț accesibil și este disponibil în variantele
 standard;
- Am folosit A.O. LM358 deoarcece conține două amplificatoare operaționale într-un singur cip, ceea ce îl face ideal pentru aplicații cu mai multe amplificatoare, este alimentat de obicei cu tensiuni de alimentare simetrice (±Vcc), deși poate funcționa și cu o singură tensiune de alimentare pozitivă (Vcc) (tensiunea de alimentare tipică variază între 3V și 32V) și oferă o gamă largă de caracteristici de performanță, inclusiv o bandă de trecere mare, un produs de câștig în curent ridicat, o gamă mare de tensiuni de intrare și o impedanță de intrare ridicată.
- Toate rezistențele au o toleranță de 0.5%, conform E192 [4].

8. Bibliografie

- [1] Chindris, G., & Rusu, A. (2001). Proiectare asistată de calculator a circuitelor electronice. Aplicații. Cluj-Napoca: Editura Casa Cărții de Știință.
- [2] Dispozitive Electronice curs 6: COMPARATOARE CU A.O. CU REACȚIE POZITIVĂ http://www.bel.utcluj.ro/dce/didactic/de/DE_Curs6.pdf
- [3] Dispozitive Electronice curs 8: AMPLIFICATOR DIFERENȚIAL ȘI AMPLIFICATOR SUMATOR CU A.O.

http://www.bel.utcluj.ro/dce/didactic/de/DE_Curs8.pdf

- [4] Seria standardizată a rezistențelor: http://www.el-component.com/standard-resistor-values-e192
- [5] Foaie de catalog LED: https://www.farnell.com/datasheets/1660998.pdf
- [6] Foaie de catalog releu: https://www.tme.eu/ro/details/he24-1a69-03/relee-electromagnetice-reed/meder/
- [7] Alte asocieri: https://www.analog.com/en/index.html

